Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

4. října 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Zemědělství a rybolov – Ekologické produkty – Nařízení (EU) 2018/848 – Pravidla ekologické produkce – Článek 16 – Označování – Článek 30 – Výrazy odkazující na ekologickou produkci – Článek 33 – Logo Evropské unie pro ekologickou produkci – Podmínky použití – Soulad produktu s nařízením 2018/848 – Články 45 a 48 – Dovoz produktů ze třetí země s cílem uvést je na unijní trh jako ekologické produkty – Rovnocennost pravidel produkce této třetí země s pravidly nařízení 2018/848 – Používání loga pro ekologickou produkci třetí země“

Ve věci C-240/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo) ze dne 9. prosince 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 17. dubna 2023, v řízení

Herbaria Kräuterparadies GmbH

proti

Freistaat Bayern,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení: K. Lenaerts, předseda, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi, předsedové senátů, S. Rodin, L. S. Rossi (zpravodajka), I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, I. Ziemele a M. Gavalec, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

za soudní kancelář: N. Mundhenke, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 18. března 2024,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Herbaria Kräuterparadies GmbH: H. Schmidt, Rechtsanwalt,

– za Freistaat Bayern: C. Diroll, C. Novak a J. Vogel, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropský parlament: I. Anagnostopoulou a U. Rösslein, jako zmocněnci,

– za Radu Evropské unie: L. Hamčeva a R. Meyer, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi: A. C. Becker a A. Dawes, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. června 2024,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká zaprvé výkladu čl. 16 odst. 1, čl. 30 odst. 1 a 2, čl. 33 odst. 1, čl. 45 odst. 1, čl. 48 odst. 1 a části IV bodu 2.2.2 písm. f) přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007 (Úř. věst. 2018, L 150, s. 1), a zadruhé výkladu článku 20 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Herbaria Kräuterparadies GmbH (dále jen „Herbaria“) a Freistaat Bayern (spolková země Bavorsko, Německo), který se týká zákazu uloženého společnosti Herbaria používat logo Evropské unie pro ekologickou produkci a výrazy odkazující na ekologickou produkci s cílem uvést na unijní trh směs ovocných šťáv s bylinnými výtažky, která – vedle ekologických produktů – obsahuje vitaminy a glukonát železa nepocházející z ekologického zemědělství.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 834/2007

3 Článek 23 nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91 (Úř. věst. 2007, L 189, s. 1), nadepsaný „Používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci“, v odstavci 1 stanovil:

„Pro účely tohoto nařízení se má za to, že produkt označen výrazy odkazujícími na ekologickou produkci, pokud se v jeho označení, propagačním materiálu nebo obchodních dokumentech on sám, jeho složky nebo krmné suroviny popisují výrazy, které naznačují kupujícímu, že produkt, jeho složky nebo krmné suroviny byly získány v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení. Zejména výrazy uvedené na seznamu v příloze a jejich odvozeniny nebo zdrobněliny jako ‚bio‘ a ‚eko‘ mohou být samostatně nebo v kombinaci používány kdekoli ve Společenství a v kterémkoli jazyce Společenství při označování a propagaci produktu, který splňuje požadavky tohoto nařízení nebo požadavky z něj plynoucí.

Při označování a propagaci živých nebo nezpracovaných zemědělských produktů se mohou používat výrazy odkazující na ekologickou produkci, pouze pokud byly navíc všechny složky daného produktu rovněž získány v souladu s požadavky stanovenými v tomto nařízení.“

4 Článek 33 nařízení č. 834/2007, nadepsaný „Dovoz produktů poskytujících rovnocenné záruky“, v odstavci 2 stanovil:

„[Evropská k]omise může postupem podle čl. 37 odst. 2 uznat třetí země, jejichž systém produkce je v souladu se zásadami a pravidly produkce, jež jsou rovnocenná zásadám a pravidlům stanoveným v hlavách II, III a IV, a jejichž kontrolní opatření mají rovnocennou účinnost jako opatření stanovená v hlavě V, a sestaví seznam těchto zemí. Hodnocení rovnocennosti zohlední pokyny CAC/GL 32 [pokyny pro produkci, zpracování, označování a uvádění ekologicky vyrobených potravin na trh vypracované Komisí pro Codex Alimentarius v rámci provádění společného programu Organizace Spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO) a Světové zdravotnické organizace (WHO)].

[…]“

Nařízení (ES) č. 889/2008

5 Článek 27 nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu (Úř. věst. 2008, L 250, s. 1), nadepsaný „Použití některých produktů a látek při zpracování potravin“, v odstavci 1 stanovil:

„Pro účely čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení [č. 834/2007] lze při zpracování ekologických potravin s výjimkou vína používat pouze tyto látky:

[…]

f) minerály (včetně stopových prvků), vitaminy, aminokyseliny a mikroživiny povolené pouze pro případ, že jejich použití v potravinách, jejichž jsou součástí, je vyžadováno zákonem.“

Nařízení (ES) č. 1235/2008

6 Článek 7 nařízení Komise (ES) č. 1235/2008 ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí (Úř. věst. 2008, L 334, s. 25), v odstavci 1 stanovil:

„Komise sestaví seznam uznaných třetích zemí v souladu s čl. 33 odst. 2 nařízení [č. 834/2007]. Seznam uznaných zemí je uveden v příloze III tohoto nařízení. […]“

Prováděcí nařízení (EU) č. 126/2012

7 Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 126/2012 ze dne 14. února 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 889/2008, pokud jde o osvědčení, a nařízení (ES) č. 1235/2008, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze Spojených států amerických (Úř. věst. 2012, L 41, s. 5), zařadilo Spojené státy americké na seznam uznaných třetích zemí uvedených v příloze III nařízení č. 1235/2008.

Nařízení 2018/848

8 Body 6, 9, 15, 17, 73, 77 až 79, 93, 95, 96, 108 a 123 odůvodnění nařízení 2018/848 uvádějí:

„(6) Vzhledem k cílům politiky Unie v oblasti ekologické produkce by právní rámec stanovený pro provádění této politiky měl být zaměřen na zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a řádného fungování vnitřního trhu s ekologickými produkty, na zachování důvěry spotřebitelů v produkty označené jako ekologické a oprávněnost této důvěry a na vytváření podmínek, za kterých se může tato politika rozvíjet v souladu s vývojem v oblasti produkce a trhu.

[…]

(9) Vzhledem k dynamickému rozvoji sektoru ekologické produkce bylo v nařízení [č. 834/2007] stanoveno, že je zapotřebí pravidla Unie pro ekologickou produkci v budoucnu přezkoumat, přičemž se zohlední zkušenosti získané při jejich uplatňování. Z tohoto přezkumu provedeného Komisí vyplývá, že právní rámec Unie upravující ekologickou produkci je třeba zlepšit tak, aby obsahoval pravidla, která odpovídají vysokým očekáváním spotřebitelů a zaručují dostatečnou jasnost pro ty, jimž jsou určena. Nařízení [č. 834/2007] by proto mělo být zrušeno a nahrazeno nařízením novým.

[…]

(15) Výzkumné projekty ukázaly, že na trhu s ekologickými potravinami má zásadní význam důvěra spotřebitelů. Z dlouhodobého hlediska mohou pravidla, která postrádají důvěryhodnost, ohrozit důvěru veřejnosti a vést k selhání trhu. Proto by měl být udržitelný rozvoj ekologické produkce v Unii založen na řádných pravidlech produkce, která jsou harmonizována na úrovni Unie a která odpovídají očekáváním hospodářských subjektů i spotřebitelů, pokud jde o jakost ekologických produktů a soulad se zásadami a pravidly stanovenými v tomto nařízení.

[…]

(17) Toto nařízení by mělo poskytnout základ pro udržitelný rozvoj ekologické produkce a jejích příznivých účinků na životní prostředí při současném zajištění účinného fungování vnitřního trhu s ekologickými produkty a spravedlivé hospodářské soutěže, a pomoci tak zemědělcům dosáhnout spravedlivého příjmu, zajistit důvěru spotřebitelů, chránit zájmy spotřebitelů a podporovat krátké distribuční kanály a místní produkci. Těchto cílů by mělo být dosaženo tím, že budou dodržovány obecné a konkrétní zásady a obecná a podrobná pravidla produkce vztahující se na ekologickou produkci.

[…]

(73) Označování zemědělských produktů a potravin by mělo podléhat obecným pravidlům stanoveným v [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. 2011, L 304, s. 18)], a zejména ustanovením,

jejichž cílem je zabránit označování, které může být pro spotřebitele matoucí nebo zavádějící. Kromě toho by v tomto nařízení měla být stanovena zvláštní ustanovení týkající se označování ekologických produktů a produktů z přechodného období. Měla by chránit jak zájmy hospodářských subjektů, které budou mít své produkty na trhu správně označeny a budou těžit z podmínek spravedlivé hospodářské soutěže, tak zájmy spotřebitelů, kteří se budou moci při výběru potravin informovaně rozhodovat.

[…]

(77) V zájmu zajištění přehlednosti pro spotřebitele na celém trhu Unie by všechny balené ekologické potraviny vyprodukované v Unii měly být povinně označeny logem Evropské unie pro ekologickou produkci. Navíc by mělo být možné používat toto logo dobrovolně v případě nebalených ekologických produktů vyprodukovaných v Unii a v případě jakýchkoli ekologických produktů dovezených ze třetích zemí, jakož i pro informační a vzdělávací účely. Měl by být stanoven vzor loga Evropské unie pro ekologickou produkci.

(78) Aby však spotřebitelé nebyli uváděni v omyl, pokud jde ekologickou povahu celého produktu, je vhodné omezit používání tohoto loga na produkty, které obsahují výhradně nebo téměř výhradně ekologické složky. Nemělo by být proto povoleno užívat je pro označování produktů z přechodného období nebo zpracovaných produktů, ve kterých je méně než 95 % hmotnostních složek zemědělského původu ekologických.

(79) Aby se předešlo jakýmkoliv případným nejasnostem pro spotřebitele, pokud jde o to, zda produkt pochází z Unie, či mimo ni, měli by být spotřebitelé v případě použití loga Evropské unie pro ekologickou produkci vždy informováni o místě, kde byly vyprodukovány zemědělské suroviny, z nichž se produkt skládá. V této souvislosti by mělo být povoleno odkazovat v rámci označení produktů ekologické akvakultury na akvakulturu, a nikoli na zemědělství.

[…]

(93) Zkušenosti s pravidly pro dovoz ekologických produktů do Unie podle nařízení [č. 834/2007] ukázaly, že je nutné tato pravidla revidovat s cílem reagovat na očekávání spotřebitelů, že dovážené ekologické produkty splňují stejně náročné požadavky jako produkty z Unie, jakož i zajistit lepší přístup ekologických produktů z Unie na mezinárodní trh. Navíc je nutné zajistit jasnost, pokud jde o pravidla pro vývoz ekologických produktů, a to zejména zavedením vývozního certifikátu ekologické produkce.

[…]

(95) Měla by být zachována možnost získat přístup na trh Unie pro ekologické produkty, které nejsou v souladu s pravidly Unie pro ekologickou produkci, avšak pocházejí ze třetích zemí, jejichž systém ekologické produkce a kontrolní systém byly uznány za rovnocenné systémům Unie. Uznání rovnocennosti třetích zemí stanovené v nařízení [č. 834/2007] by však mělo být udělováno pouze na základě mezinárodních dohod mezi Unií a těmito třetími zeměmi, v jejímž rámci by se usilovalo o vzájemné uznání rovnocennosti rovněž pro Unii.

(96) Třetí země uznané pro účely rovnocennosti podle nařízení [č. 834/2007] by měly být podle tohoto nařízení nadále takto uznány, a to na omezenou dobu nutnou k zajištění hladkého přechodu na režim uznání na základě mezinárodní dohody a za předpokladu, že i nadále zaručují rovnocennost své ekologické produkce a kontrolních pravidel s příslušnými platnými pravidly Unie a splňují všechny požadavky týkající se dohledu nad jejich uznáním ze strany Komise. Tento dohled by měl být založen zejména na výročních zprávách, které uznané třetí země zasílají Komisi.

[…]

(108) Je nezbytné stanovit opatření pro zajištění hladkého přechodu k právnímu rámci upravujícímu dovoz ekologických produktů a produktů z přechodného období do Unie ve znění úprav tohoto nařízení.

[…]

(123) Jelikož cílů tohoto nařízení, zejména spravedlivé hospodářské soutěže a řádného fungování vnitřního trhu s ekologickými produkty, jakož i zajištění důvěry spotřebitelů v tyto produkty a v logo Evropské unie pro ekologickou produkci, nemůže být uspokojivě dosaženo samotnými členskými státy, ale spíše jich může být vzhledem k potřebné harmonizaci pravidel pro ekologickou produkci lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 [SEU]. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.“

9 Nařízení 2018/848 se skládá z devíti kapitol, z nichž kapitola I, nadepsaná „Předmět, oblast působnosti a definice“, obsahuje články 1 až 3, kapitola III, nadepsaná „Pravidla produkce“, obsahuje články 9 až 29, kapitola IV, nadepsaná „Označování“, obsahuje články 30 až 34 a kapitola VII, nadepsaná „Obchod se třetími zeměmi“, obsahuje články 44 až 49.

10 Článek 2 tohoto nařízení, nadepsaný „Oblast působnosti“, v odstavci 1 stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na následující produkty pocházející ze zemědělství, včetně akvakultury a včelařství, jak jsou uvedeny v příloze I Smlouvy o [FEU], a na produkty z těchto produktů získané, pokud jsou tyto produkty předmětem produkce, přípravy, označení, distribuce, uvedení na trh, dovozu do Unie nebo vývozu z ní nebo jsou určeny k produkci, přípravě, označení, distribuci, uvedení na trh, dovozu do Unie nebo vývozu z ní:

a) živé nebo nezpracované zemědělské produkty včetně osiva a dalšího rozmnožovacího materiálu rostlin;

b) zpracované zemědělské produkty určené k použití jako potraviny;

c) krmivo.

[…]“

11 Článek 3 uvedeného nařízení, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[…]

64) ‚rovnocenností‘ splňování stejných cílů a zásad tím, že se uplatňují pravidla, která zaručují stejnou míru zajištění shody;

[…]“

12 Článek 16 téhož nařízení, nadepsaný „Pravidla produkce pro zpracované potraviny“, zní:

„1. Hospodářské subjekty produkující zpracované potraviny dodržují zejména podrobná pravidla produkce uvedená v příloze II části IV a ve všech prováděcích aktech uvedených v odstavci 3 tohoto článku.

[…]

3. Komise může přijmout prováděcí akty, jimiž se stanoví techniky povolené při zpracovávání potravinových produktů.

[…]“

13 Článek 30 nařízení 2018/848, nadepsaný „Používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci“, zní:

„1. Pro účely tohoto nařízení se má za to, že produkt je označen výrazy odkazujícími na ekologickou produkci, pokud se v jeho označení, propagačním materiálu nebo obchodních dokladech on sám, jeho složky nebo krmné suroviny použité pro jeho produkci popisují výrazy, které kupujícímu naznačují, že produkt, složky nebo krmné suroviny byly vyprodukovány v souladu s tímto nařízením. Zejména mohou být pro označení a propagaci produktů uvedených v čl. 2 odst. 1, které jsou v souladu s tímto nařízením, v celé Unii používány výrazy uvedené na seznamu v příloze IV a jejich odvozeniny nebo zdrobněliny, jako ‚bio‘ a ‚eko‘, a to samostatně i v kombinaci a v kterémkoli jazyce uvedeném ve zmíněné příloze.

2. V případě produktů uvedených v čl. 2 odst. 1 se výrazy uvedené v odstavci 1 tohoto článku nesmí používat nikde v Unii v žádném jazyce uvedeném v příloze IV v označení, propagačním materiálu nebo obchodních dokladech produktu, který není v souladu s tímto nařízením.

[…]“

14 Článek 32 tohoto nařízení, nadepsaný „Povinné údaje“, v odstavci 2 stanoví:

„Je-li použito logo Evropské unie pro ekologickou produkci, uvádí se ve stejném zorném poli jako toto logo rovněž údaj o místě, kde byly vyprodukovány zemědělské suroviny, z nichž se produkt skládá, a to podle situace v jedné z těchto podob:

a) ‚zemědělská produkce EU‘, byla-li zemědělská surovina vyprodukována v Unii;

b) ‚zemědělská produkce mimo EU‘, byla-li zemědělská surovina vyprodukována ve třetích zemích;

c) ‚zemědělská produkce EU/mimo EU‘, byla-li část zemědělských surovin vyprodukována v Unii a část ve třetí zemi.

[…]“

15 Článek 33 uvedeného nařízení, nadepsaný „Logo Evropské unie pro ekologickou produkci“, zní:

„1. Při označování, obchodní úpravě a propagaci produktů, jež jsou v souladu s tímto nařízením, lze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci.

[…]

2. S výjimkou použití podle odst. 1 druhého pododstavce je logo Evropské unie pro ekologickou produkci úředním osvědčením v souladu s články 86 a 91 [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách) (Úř. věst. 2017, L 95, s. 1)].

[…]

5. Při označování, obchodní úpravě a propagaci produktů, jež jsou v souladu s tímto nařízením, smějí být použita vnitrostátní a soukromá loga.

[…]“

16 Článek 45 nařízení 2018/848, nadepsaný „Dovoz ekologických produktů a produktů z přechodného období“, v odstavci 1 stanoví:

„Produkt může být dovezen ze třetí země s cílem uvést ho na trh v Unii jako ekologický produkt nebo jako produkt z přechodného období, pokud jsou splněny tyto tři podmínky:

a) produkt je produktem uvedeným v čl. 2 odst. 1;

b) platí jedna z těchto skutečností:
   i) produkt splňuje ustanovení kapitol II, III a IV tohoto nařízení a všechny hospodářské subjekty a skupiny hospodářských subjektů podle článku 36, včetně vývozců v dotčené třetí zemi, podléhají kontrole ze strany kontrolních orgánů nebo kontrolních subjektů uznaných v souladu s článkem 46 a tyto orgány nebo subjekty vystavily všem těmto hospodářským subjektům, skupinám hospodářských subjektů a vývozcům certifikát potvrzující, že splňují požadavky tohoto nařízení;

ii) pochází-li produkt ze třetí země, která je uznána v souladu s článkem 47, tento produkt splňuje podmínky stanovené v příslušné obchodní dohodě; nebo
iii) pochází-li produkt ze třetí země, která je uznána v souladu s článkem 48, tento produkt splňuje rovnocenná pravidla produkce a kontroly dané třetí země a je dovážen s certifikátem kontroly, který vydaly příslušné orgány, kontrolní orgány nebo kontrolní subjekty uvedené třetí země a který potvrzuje uvedený soulad; a

c) hospodářské subjekty ve třetích zemích jsou schopny kdykoli poskytnout dovozcům a vnitrostátním orgánům v Unii a v příslušných třetích zemích informace umožňující identifikaci hospodářských subjektů, které jsou jejich dodavateli, a kontrolních orgánů nebo kontrolních subjektů těchto dodavatelů s cílem zajistit sledovatelnost dotčeného ekologického produktu nebo produktu z přechodného období. Tyto informace se zpřístupní i kontrolním orgánům nebo kontrolním subjektům dovozců.“

17 Článek 47 tohoto nařízení, nadepsaný „Rovnocennost v rámci obchodní dohody“, zní:

„Uznanou třetí zemí podle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu ii) je třetí země, kterou Unie uznala v rámci obchodní dohody jako zemi se systémem produkce, který plní stejné cíle a zásady, přičemž používá pravidla, jež zaručují stejnou úroveň zajištění shody jako pravidla Unie.“

18 Článek 48 uvedeného nařízení, nadepsaný „Rovnocennost podle nařízení (ES) č. 834/2007“, stanoví:

„1. Uznanou třetí zemí podle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) je třetí země, která byla uznána pro účely rovnocennosti podle čl. 33 odst. 2 nařízení [č. 834/2007], včetně zemí uznaných v rámci přechodného opatření stanoveného v článku 58 tohoto nařízení.

Toto uznání pozbývá platnosti dne 31. prosince 2025.

2. Komise na základě každoročních zpráv, které jí do 31. března každého roku zasílají třetí země uvedené v odstavci 1 a které se týkají zavedení a prosazování kontrolních opatření stanovených těmito zeměmi, a s ohledem na případné další obdržené informace zajistí odpovídající dohled nad uznanými třetími zeměmi prostřednictvím pravidelného přezkoumávání jejich uznání. Za tímto účelem může Komise požádat o pomoc členské státy. Povaha dohledu se stanoví na základě posouzení pravděpodobnosti nesouladu, se zohledněním zejména objemu vývozu z dotyčné třetí země do Unie, výsledků sledování a dohledu prováděných příslušným orgánem a výsledků předchozích kontrol. O výsledcích tohoto přezkumu Komise pravidelně informuje Evropský parlament a Radu [Evropské unie].

[…]“

19 Příloha II téhož nařízení obsahuje část IV, která se týká pravidel produkce zpracovaných potravin. Bod 2.2.2 této části IV zní:

„Při zpracování potravin je možné používat tyto produkty a látky:

[…]

f) minerály (včetně stopových prvků), vitaminy, aminokyseliny a mikroživiny, a to za předpokladu, že:

i) jejich použití v potravinách určených k běžné spotřebě je ‚výslovně právně požadováno', čímž se rozumí výslovně požadováno v ustanoveních práva Unie nebo ustanoveních vnitrostátních právních předpisů slučitelných s právem Unie, na základě kterých nesmějí být dané potraviny v žádném případě uváděny na trh jako potraviny určené k běžné spotřebě, jestliže neobsahují jako přídatné látky daný minerál, vitamín, aminokyselinu nebo mikroživinu; […]

[…]"

20 Příloha IV nařízení 2018/848, nadepsaná „Výrazy podle článku 30", zní:

„BG: биологичен.

ES: ecológico, biológico, orgánico.

CS: ekologické, biologické.

DA: økologisk.

DE: ökologisch, biologisch.

ET: mahe, ökoloogiline.

EL: βιολογικό.

EN: organic.

FR: biologique.

GA: orgánach.

HR: ekološki.

IT: biologico.

LV: bioloģisks, ekoloģisks.

LT: ekologiškas.

LU: biologesch, ökologesch.

HU: ökológiai.

MT: organiku.

NL: biologisch.

PL: ekologiczne.

PT: biológico.

RO: ecologic.

SK: ekologické, biologické.

SL: ekološki.

FI: luonnonmukainen.

SV: ekologisk.“

Nařízení (EU) 2020/1693

21 Bod 7 odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1693 ze dne 11. listopadu 2020, kterým se mění nařízení (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o jeho datum použitelnosti a některá další data v uvedeném nařízení (Úř. věst. 2020, L 381, s. 1), uvádí:

„Pandemie covid-19 a související krize v oblasti veřejného zdraví představují také bezprecedentní výzvu pro třetí země a pro hospodářské subjekty usazené ve třetích zemích. V případě třetích zemí, které byly uznány za rovnocenné podle čl. 33 odst. 2 nařízení [č. 834/2007], je proto vhodné prodloužit dobu platnosti jejich uznání o jeden rok do 31. prosince 2026, aby měly tyto třetí země dostatek času na změnu svého postavení, a to buď uzavřením obchodní dohody s Unií, nebo úplným souladem jejich hospodářských subjektů s nařízením [2018/848], aniž by došlo ke zbytečnému narušení obchodu s ekologickými produkty.“

22 Článek 1 tohoto nařízení stanoví:

„Nařízení [2018/848] se mění takto:

[…]

2) v čl. 48 odst. 1 druhém pododstavci se datum ‚31. prosince 2025‘ nahrazuje datem ‚31. prosince 2026‘;

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

23 Společnost Herbaria vyrábí nápoj nazvaný „Blutquick“ skládající se ze směsi ovocných šťáv s bylinnými výtažky, které pocházejí z ekologické produkce. Do tohoto nápoje, který je uváděn na trh jako doplněk stravy, jsou přidávány vitamíny, které nejsou rostlinného původu, a glukonát železa. Na obalu se nachází logo Evropské unie pro ekologickou produkci, vnitrostátní značka pro ekologickou produkci a výrazy odkazující na skutečnost, že přísady pocházejí z „kontrolovaného ekologického zemědělství“.

24 Rozhodnutím ze dne 18. ledna 2012 Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (Bavorský zemský institut pro zemědělství, Německo) mimo jiné nařídil společnosti Herbaria odstranit do 1. prosince 2012 odkaz na chráněnou ekologickou produkci podle článku 23 nařízení č. 834/2007, který se objevoval na označení, v propagačním materiálu a při uvádění produktu Blutquick na trh, z důvodu, že na základě ustanovení tohoto nařízení a čl. 27 odst. 1 písm. f) nařízení č. 889/2008 bylo povoleno přidávat vitamíny a minerály do zpracovaných produktů označených jako „ekologické“ pouze v případě, že jejich použití bylo vyžadováno zákonem. V případě produktu Blutquick tomu tak podle Bavorského zemského institutu pro zemědělství nebylo.

25 Společnost Herbaria podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k Bayerisches Verwaltungsgericht München (Bavorský správní soud v Mnichově, Německo), který položil Soudnímu dvoru předběžné otázky týkající se výkladu tohoto čl. 27 odst. 1 písm. f).

26 S ohledem na odpovědi na tyto otázky, které Soudní dvůr poskytl v rozsudku ze dne 5. listopadu 2014, Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:2335), Bayerisches Verwaltungsgericht München (Bavorský správní soud v Mnichově) žalobu společnosti Herbaria zamítl.

27 Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozsudkem ze dne 29. července 2021, proti kterému společnost Herbaria podala opravný prostředek „Revision“ k Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo), předkládajícímu soudu.

28 Tento soud uvádí, že vzhledem k tomu, že rozhodnutí Bavorského zemského institutu pro zemědělství ze dne 18. ledna 2012 je správním aktem s časovými účinky, z vnitrostátní judikatury vyplývá, že uvedený soud je povinen rozhodnout spor, který mu byl předložen, na základě práva použitelného v okamžiku, kdy rozhoduje. Nařízení č. 834/2007 tedy již není *ratione temporis* použitelné na tento spor, jelikož bylo nahrazeno nařízením 2018/848.

29 Společnost Herbaria před předkládajícím soudem již nezpochybňuje, že přidání vitaminů a minerálů do produktu Blutquick není vyžadováno zákonem, a že tento produkt tedy není v souladu s čl. 16 odst. 1 nařízení 2018/848 ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) podbodem i) přílohy II tohoto nařízení, který v podstatě nahradil čl. 27 odst. 1 písm. f) nařízení č. 889/2008. Podle předkládajícího soudu je nesporné, že čl. 33 odst. 1, čl. 33 odst. 5 a čl. 30 odst. 1 nařízení 2018/848 zakazují, aby se pro produkt Blutquick používalo logo Evropské unie pro ekologickou produkci, vnitrostátní značka pro ekologickou produkci a výrazy odkazující na ekologickou produkci.

30 Společnost Herbaria však tvrdí, že podle posledně uvedeného nařízení potravina srovnatelná s produktem Blutquick dovážená ze Spojených států amerických takovému zákazu nepodléhá.

31 Uvádí, že na základě dohody uzavřené v roce 2012 výměnou dopisů mezi Komisí a US Department of Agriculture (ministerstvo zemědělství, Spojené státy) byly totiž Spojené státy zařazeny na seznam třetích zemí, jejichž pravidla produkce jsou rovnocenná pravidlům stanoveným nařízením č. 834/2007, v souladu s jeho čl. 33 odst. 1. Zařazení na tento seznam nyní podle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) nařízení 2018/848 umožňuje, aby byly produkty pocházející ze Spojených států, které konkurují produktům uváděným na trh společností Herbaria, uváděny na unijní trh jako ekologické produkty. Tyto ekologické produkty mohou být označeny logem Evropské unie pro ekologickou produkci, jakož i výrazy odkazujícími na ekologickou produkci pod jedinou podmínkou, a sice že splňují pravidla produkce této třetí země, tedy i v případě, že nesplňují pravidla produkce vyžadovaná unijním právem. To podle společnosti Herbaria představuje nerovné zacházení v rozporu s článkem 20 Listiny.

32 Spolková země Bavorsko má za to, že výklad nařízení 2018/848 podporovaný společností Herbaria, je nesprávný a ve skutečnosti může být produkt pocházející ze Spojených států označen logem Evropské unie pro ekologickou produkci pouze tehdy, když splňuje pravidla produkce stanovená tímto nařízením, takže neexistuje žádný rozdíl v zacházení s produktem vyrobeným v Unii.

33 Předkládající soud má nejprve pochybnosti o tom, zda může být produkt dovezený ze Spojených států označen logem Evropské unie pro ekologickou produkci, i když nesplňuje požadavky stanovené nařízením 2018/848 ve všech bodech.

34 Pokud by tomu tak skutečně bylo, klade si předkládající soud dále otázku, zda to nepředstavuje nerovné zacházení ve smyslu článku 20 Listiny, a pokud ano, zda takové nerovné zacházení může být odůvodněno s ohledem na uznání rovnocenné povahy pravidel produkce a kontroly použitelných ve Spojených státech na dotčené produkty nebo cílem usnadnit obchod, ke kterému toto uznání rovnocennosti směřuje.

35 Nakonec se předkládající soud domnívá, že obdobná otázka vyvstává, pokud jde o používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci podle čl. 30 odst. 1 nařízení 2018/848.

36 Za těchto podmínek se Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848 vykládán v tom smyslu, že pro zpracovanou potravinu, která je za podmínek stanovených čl. 45 odst. 1 tohoto nařízení dovezena s cílem uvést ji na trh v Unii jako ekologický produkt, která však, protože kromě rostlinných produktů obsahuje i minerální látky a vitaminy, které nejsou rostlinného původu, nesplňuje požadavky stanovené čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) přílohy II téhož nařízení, lze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku: Vyplývá z článku 20 Listiny, že pro zpracovanou potravinu lze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci, pokud pochází z Unie a splňuje rovnocenná pravidla produkce a kontroly třetí země uznané podle čl. 48 odst. 1 nařízení 2018/848, nikoli však požadavky stanovené v čl. 16 odst. 1 tohoto nařízení ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) přílohy II uvedeného nařízení?

3) Vyplývá z článku 20 Listiny, že takovou zpracovanou potravinu pocházející z Unie lze podle čl. 30 odst. 1 nařízení 2018/848 označit výrazy odkazujícími na ekologickou produkci, aniž se použije logo Evropské unie pro ekologickou produkci?“

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

37 Po přednesení stanoviska generálního advokáta společnost Herbaria podáním doručeným kanceláři Soudního dvora dne 26. června 2024 navrhla, aby bylo nařízeno znovuotevření ústní části řízení.

38 Na podporu svého návrhu společnost Herbaria uvádí, že stanovisko generálního advokáta obsahuje několik právních a skutkových nepřesností, které by mohly Soudní dvůr uvést v omyl. Ty skutečnosti, které generální advokát považoval pro zodpovězení předběžných otázek za určující, navíc nebyly na jednání mezi účastníky původního řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednány.

39 Generální advokát například podle společnosti Herbaria nesprávně tvrdil, že k logu Evropské unie pro ekologickou produkci existují „doprovodné údaje“, které uvádějí původ surovin a místo výroby produktu, takže spotřebitel je v případě použití tohoto loga vždy informován o skutečnosti, že uvedený produkt pochází ze Spojených států. Generální advokát dále nesprávně vyložil pokyny Codex Alimentarius uvedené v čl. 33 odst. 2 nařízení č. 834/2007.

40 Zaprvé je třeba připomenout, že podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU generální advokát předkládá veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr není vázán ani tímto stanoviskem ani důvody, na základě kterých k němu generální advokát dospěl (rozsudek ze dne 18. ledna 2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, bod 36 a citovaná judikatura).

41 Je třeba rovněž připomenout, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jednací řád Soudního dvora nedávají účastníkům původního řízení ani zúčastněným uvedeným v článku 23 tohoto statutu možnost odpovědět na stanovisko přednesené generálním advokátem. Nesouhlas účastníka původního řízení nebo zúčastněného se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. ledna 2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, bod 37 a citovaná judikatura).

42 Společnost Herbaria tedy nemůže platně odůvodňovat svůj návrh na znovuotevření ústní části řízení kritikou opodstatněnosti některých částí stanoviska generálního advokáta.

43 Zadruhé podle článku 83 jednacího řádu může Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán.

44 V projednávané věci je však třeba uvést, že zúčastnění, kteří se účastnili tohoto řízení, mohli v průběhu jeho písemné i ústní části uvést právní poznatky, které považovali za relevantní pro to, aby Soudní dvůr mohl vyložit ustanovení unijního práva, která jsou předmětem otázek položených předkládajícím soudem. Soudní dvůr má v tomto ohledu za to, že disponuje všemi poznatky nezbytnými k tomu, aby rozhodl o projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a že žádná ze skutečností uplatňovaných společností Herbaria na podporu jejího návrhu na znovuotevření ústní části řízení podle článku 83 jednacího řádu neodůvodňuje toto znovuotevření.

45 Za těchto podmínek má Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta za to, že není důvodné nařídit znovuotevření ústní části řízení.

K předběžným otázkám

K první otázce

46 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z pohledu této logiky je na Soudním dvoru, aby případně přeformuloval otázky, které jsou mu položeny. Okolnost, že vnitrostátní soud formuloval předběžnou otázku po formální stránce tak, že odkázal na určitá ustanovení unijního práva, nebrání tomu, aby Soudní dvůr tomuto soudu poskytl všechny prvky výkladu, které mohou být pro rozsouzení věci, jež mu byla předložena, užitečné, ať již na ně posledně uvedený ve svých otázkách odkázal či nikoli. Soudnímu dvoru v tomto ohledu přísluší, aby ze všech poznatků předložených vnitrostátním

soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vytěžil ty prvky unijního práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu třeba vyložit (rozsudek ze dne 21. září 2023, Juan, C-164/22, EU:C:2023:684, bod 24 a citovaná judikatura).

47 Předkládající soud v první otázce odkazuje pouze na čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848, který upravuje používání loga Evropské unie pro ekologickou produkci. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a zejména z odůvodnění třetí otázky, však vyplývá, že tento soud má za to, že se první otázka týká obdobně čl. 30 odst. 2 tohoto nařízení, který upravuje používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci.

48 Za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu je tedy třeba mít za to, že podstatou první otázky tohoto soudu je, zda čl. 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848 musí být vykládány v tom smyslu, že pro zpracovanou potravinu, která je za podmínek stanovených v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) a čl. 48 odst. 1 tohoto nařízení dovezena ze třetí země s cílem uvést ji na unijní trh jako ekologický produkt, lze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci a výrazy odkazující na ekologickou produkci, přestože tato potravina z důvodu, že obsahuje minerály a vitaminy, které nejsou rostlinného původu, nesplňuje podmínky stanovené v čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) jeho přílohy II.

K používání loga Evropské unie pro ekologickou produkci a výrazů odkazujících na ekologickou produkci

49 Je třeba bez dalšího uvést, že nařízení 2018/848 se podle svého čl. 2 odst. 1 vztahuje na produkty uvedené v tomto ustanovení, zejména pokud jsou tyto produkty předmětem produkce nebo dovozu do Unie nebo jsou určeny k produkci nebo dovozu do Unie.

50 Podle znění čl. 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 tohoto nařízení je přitom používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci a používání loga Evropské unie pro ekologickou produkci povoleno pouze pro produkty, jež jsou v souladu s uvedeným nařízením.

51 Toto znění tedy naznačuje, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 67 až 72 svého stanoviska, že tyto výrazy a toto logo mohou být použity pro ekologické produkty, ať už jsou vyrobeny v Unii, nebo dovezeny ze třetí země s cílem uvést je na unijní trh jako ekologické produkty, pouze pokud splňují požadavky stanovené v uvedeném nařízení, zejména v jeho kapitolách II a III.

52 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je však třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jejich znění, ale i kontext, do něhož jsou tato ustanovení zasazena, a cíle sledované právní úpravou, jejíž jsou součástí (rozsudek ze dne 29. července 2024, Belgian Association of Tax Lawyers a další, C-623/22, EU:C:2024:639, bod 94, jakož i citovaná judikatura).

53 Pokud jde v první řadě o tento kontext, je třeba uvést, že nařízení 2018/848 zavádí rozlišení mezi produkty vyrobenými v Unii a produkty dovezenými ze třetí země pro účely jejich uvedení na unijní trh jako ekologických produktů.

54 Zaprvé, pokud jde konkrétně o zpracované potraviny vyrobené v Unii, ty musí podle čl. 16 odst. 1 tohoto nařízení dodržovat podrobná pravidla produkce, která jsou uvedena v části IV přílohy II uvedeného nařízení, jakož i v jakémkoli prováděcím aktu uvedeném v čl. 16 odst. 3 téhož nařízení.

55 Zadruhé článek 45 nařízení 2018/848 stanoví kumulativní podmínky, které musí splňovat produkt, jenž se nevyrábí v Unii, aby mohl být dovezen ze třetí země a uveden na unijní trh jako ekologický produkt.

56 Nejprve čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení 2018/848 vyžaduje, aby byl dovezený produkt produktem uvedeným v čl. 2 odst. 1 tohoto nařízení.

57 Dále čl. 45 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení v podstatě vyžaduje, aby byly hospodářské subjekty ve třetích zemích schopny poskytnout dovozcům a vnitrostátním orgánům v Unii a v příslušných třetích zemích veškeré informace nezbytné k zajištění sledovatelnosti dotčeného produktu.

58 Konečně v souladu s čl. 45 odst. 1 písm. b) téhož nařízení musí produkt dovezený ze třetí země splňovat jednu z podmínek stanovených tímto ustanovením.

59 Zaprvé v případě uvedeném v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě i) nařízení 2018/848 tento produkt v podstatě splňuje ustanovení kapitol II, III a IV tohoto nařízení, a tedy zejména pravidla produkce obsažená v kapitole III uvedeného nařízení, jakož i pravidla označování stanovená v kapitole IV téhož nařízení.

60 Zadruhé v případě uvedeném v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě ii) nařízení 2018/848 uvedený produkt, pochází-li ze třetí země, která je uznána v souladu s článkem 47 tohoto nařízení, splňuje podmínky stanovené v příslušné obchodní dohodě.

61 Zatřetí v případě uvedeném v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) nařízení 2018/848 produkt, pochází-li ze třetí země, která je uznána pro účely rovnocennosti v souladu s čl. 48 odst. 1 tohoto nařízení, splňuje rovnocenná pravidla produkce a kontroly dané třetí země a je dovážen s certifikátem kontroly, který vydaly příslušné orgány, kontrolní orgány nebo kontrolní subjekty uvedené třetí země a který potvrzuje uvedený soulad.

62 Ze samotného znění čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení 2018/848 vyplývá, že všechny tři podmínky stanovené v bodech i) až iii) tohoto ustanovení jsou podmínkami alternativními, takže k tomu, aby mohl být produkt dovezený ze třetí země uveden na unijní trh jako ekologický produkt, stačí splnění pouze jedné z nich, pokud tento produkt splňuje i další dvě podmínky stanovené v čl. 45 odst. 1 písm. a) a c) tohoto nařízení.

63 Z těchto tří alternativních podmínek přitom pouze podmínka uvedená v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě i) nařízení 2018/848 vyžaduje, aby dovezený produkt splňoval ustanovení kapitol II, III a IV tohoto nařízení.

64 Produkt odpovídající případu uvedenému v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) nařízení 2018/848 může být proto uveden na unijní trh jako ekologický produkt, i když nesplňuje všechna pravidla produkce uvedená v kapitole III tohoto nařízení, pokud se jedná o produkt pocházející ze třetí země uznané Unií pro účely rovnocennosti podle čl. 33 odst. 2 nařízení č. 834/2007, na který odkazuje čl. 48 odst. 1 nařízení 2018/848, a splňující mimo jiné pravidla produkce platná v této třetí zemi, která Unie považovala za rovnocenná pravidlům stanoveným v uvedené kapitole III.

65 V tomto ohledu je třeba uvést, že pojem „rovnocennost“ je definován v čl. 3 bodě 64 nařízení 2018/848 jako splňování stejných cílů a zásad tím, že se uplatňují pravidla, která zaručují stejnou míru zajištění shody.

66 Odkaz v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) nařízení 2018/848 na rovnocennou povahu pravidel produkce dotčené třetí země tedy nutně předpokládá, že pravidla platná v této třetí zemi sledují stejné cíle a řídí se stejnými zásadami, jako jsou cíle a zásady vyplývající z ustanovení kapitoly II nařízení 2018/848. Pokud jde o pravidla produkce stanovená v kapitole III tohoto nařízení, z této definice je zřejmé, že právní úprava uvedené třetí země nemusí být totožná s unijní právní úpravou, ale musí zaručit „stejnou míru zajištění shody“, jakou Unie vyžaduje u produktů vyrobených v Unii.

67 Jak přitom bylo připomenuto v bodě 51 tohoto rozsudku, jak čl. 30 odst. 2, tak čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848 povolují používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci a loga Evropské unie pro ekologickou produkci pouze pro produkty, jež jsou v souladu s tímto nařízením.

68 Žádné ustanovení nařízení 2018/848 naproti tomu neumožňuje používat tyto výrazy nebo toto logo pro produkty pocházející ze třetích zemí uznaných pro účely rovnocennosti, které sice mohou být dovezeny do Unie podle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodů ii) nebo iii) tohoto nařízení, avšak nesplňují pravidla produkce stanovená uvedeným nařízením.

69 Doslovný výklad čl. 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848 uvedený v bodě 51 tohoto rozsudku je podpořen zejména strukturou čl. 45 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení. Unijní normotvůrce měl totiž v úmyslu v rámci produktů dovezených jako ekologické produkty rozlišovat mezi produkty, které jsou v souladu s kapitolami II, III a IV uvedeného nařízení, a produkty, které se řídí rovnocennými pravidly v zemi původu, která jsou jako taková uznána buď na základě obchodní dohody, nebo na základě jednostranného opatření Unie.

70 Ve druhé řadě je tento výklad potvrzen cíli nařízení 2018/848, a zejména jeho ustanoveními týkajícími se označování ekologických produktů, mezi něž patří čl. 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 tohoto nařízení.

71 Nejprve, jak vyplývá z bodů 6, 9 a 123 odůvodnění nařízení 2018/848, právní rámec stanovený pro provádění společné zemědělské politiky, jehož je toto nařízení součástí v rámci nástrojů uvedených v čl. 43 odst. 2 SFEU, má být zaměřen na zajištění spravedlivé hospodářské soutěže na vnitřním trhu s ekologickými produkty, jakož i na zachování důvěry spotřebitelů v produkty označené jako ekologické a oprávněnost této důvěry. Za tímto účelem měl unijní normotvůrce v úmyslu stanovit pravidla, která by odpovídala vysokým očekáváním spotřebitelů v této oblasti a která by pro jejich adresáty byla dostatečně srozumitelná. Právě v této souvislosti unijní normotvůrce zdůraznil v bodě 15 odůvodnění nařízení 2018/848, že na trhu s ekologickými potravinami má zásadní význam důvěra spotřebitelů, a v bodě 17 odůvodnění tohoto nařízení, že cílem tohoto nařízení je zejména zajistit tuto důvěru spotřebitelů a chránit zájmy spotřebitelů.

72 Dále je třeba poukázat na bod 73 odůvodnění nařízení 2018/848, z něhož vyplývá, že ustanovení tohoto nařízení týkající se označování, včetně ustanovení o používání loga Evropské unie pro ekologickou produkci a výrazů odkazujících na ekologickou produkci, by měla chránit jak zájmy hospodářských subjektů, které budou mít své produkty na trhu s ekologickými produkty správně označeny a budou těžit z podmínek spravedlivé hospodářské soutěže, tak zájmy spotřebitelů, kteří se budou moci při výběru mezi nabízenými produkty informovaně rozhodovat.

73 Konečně, pokud jde konkrétně o logo Evropské unie pro ekologickou produkci, body 77 až 79 odůvodnění nařízení 2018/848 zdůrazňují vůli unijního normotvůrce upravit používání tohoto loga tak, aby byla zajištěna přehlednost pro spotřebitele na celém unijním trhu, aby tito

spotřebitelé nebyli uváděni v omyl, pokud jde o ekologickou povahu celého dotčeného produktu, a aby se předešlo jakémukoli jejich případnému omylu, pokud jde o to, zda produkt pochází z Unie nebo ze třetí země.

74 Jak vyplývá z bodů 64 až 67 tohoto rozsudku, v projednávané věci z volby učiněné unijním normotvůrcem vyplývá, že produkty dovezené ze třetích zemí v rámci režimu rovnocennosti stanoveného v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) nařízení 2018/848 mohou být uváděny na unijní trh jako ekologické produkty, i když nesplňují všechny požadavky stanovené tímto nařízením, zejména jeho kapitolami II a III. Naopak produkty vyrobené v Unii musí splňovat všechny tyto požadavky, aby mohly být uvedeny na trh jako ekologické produkty.

75 V této souvislosti by povolení používat na vnitřním trhu s ekologickými produkty výrazy odkazující na ekologickou produkci a logo Evropské unie pro ekologickou produkci jak pro produkty, které byly vyrobeny v Unii nebo ve třetích zemích v souladu s pravidly produkce stanovenými nařízením 2018/848, tak pro produkty, které byly vyrobeny ve třetích zemích podle norem, které jsou těmto pravidlům produkce toliko rovnocenné, narušilo spravedlivou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu s ekologickými produkty a vedlo by k nejasnostem, které by mohly spotřebitele uvést v omyl.

76 V takové situaci by totiž spotřebitelé mohli mít za to, že produkt, který je označen výrazy odkazujícími na ekologickou produkci nebo logem Evropské unie pro ekologickou produkci, splňuje všechny požadavky stanovené nařízením 2018/848, zejména v jeho kapitolách II a III, přestože tento produkt splňuje pouze pravidla produkce třetí země, z níž je dovezen, která jsou rovnocenná pravidlům produkce podle tohoto nařízení.

77 Smyslem existence uvedeného loga je přitom zejména právě informování spotřebitele jasným a jednoznačným způsobem o tom, že produkt, na kterém je uvedeno, je plně v souladu se všemi požadavky stanovenými nařízením 2018/848, a nejen s pravidly, která jsou těmto požadavkům rovnocenná. To platí tím spíše, že uvedené logo představuje v souladu s čl. 33 odst. 2 tohoto nařízení úřední osvědčení Evropské unie.

78 Okolnost, na kterou upozornila zejména Komise, že je-li na produktu použito logo Evropské unie pro ekologickou produkci, musí být podle čl. 32 odst. 2 nařízení č. 2018/848 doplněn údaj upřesňující místo, kde byly vyprodukovány zemědělské suroviny, z nichž se produkt skládá, nemůže stačit k tomu, aby se předešlo nejasnostem. Takový údaj totiž neumožňuje spotřebiteli zjistit, zda dovezený produkt splňuje pravidla produkce stanovená nařízením 2018/848, nebo zda splňuje pouze pravidla produkce, která jsou pravidlům uvedeným v tomto nařízení rovnocenná.

79 Je proto třeba dospět k závěru, že produkt dovezený ze třetí země s cílem uvést ho na unijní trh jako ekologický produkt podle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) nařízení 2018/848 nemůže být označen logem Evropské unie pro ekologickou produkci a v zásadě ani výrazy odkazujícími na ekologickou produkci.

K používání loga pro ekologickou produkci třetí země

80 Nicméně vzhledem k tomu, že nařízení 2018/848 zejména v kapitole VII obsahuje ustanovení upravující obchod se třetími zeměmi, je cílem tohoto nařízení rovněž zavést řadu pravidel pro mezinárodní obchod s ekologickými produkty a usnadnit tak, jak správně zdůraznila Rada na

jednání, dodávky, dostupnost nabídky, jakož i uspokojení rostoucí poptávky po těchto produktech v Unii a zároveň na základě dvoustranných dohod vývoz takových produktů pocházejících z Unie do třetích zemí.

81 Právě do tohoto rámce spadá čl. 45 odst. 1 písm. b) bod iii) uvedeného nařízení, který Komisi přiznává pravomoc uznat, že pravidla třetí země jsou rovnocenná pravidlům uvedeným v nařízení 2018/848.

82 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že některé produkty dovezené jako ekologické produkty na základě režimu rovnocennosti uvedeného v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) tohoto nařízení jsou označeny logem pro ekologickou produkci třetí země, z níž jsou dovezeny, a že takové logo může obsahovat výrazy odkazující na ekologickou produkci, jako „biologique“, „ecológico“ nebo „organic“, nebo jejich odvozeniny a zdrobněliny, jako „bio“ nebo „eko“.

83 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že označení těchto dovezených produktů logem pro ekologickou produkci třetí země, z níž jsou dovezeny, nemůže narušit spravedlivou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu s ekologickými produkty ani vést k nejasnostem, které by mohly spotřebitele uvést v omyl. Nejenže používání loga pro ekologickou produkci třetí země, které se liší od loga Evropské unie pro ekologickou produkci, nestaví dotčené produkty na stejnou úroveň z hlediska hospodářské soutěže, ale používání loga ekologické produkce třetí země rovněž nemůže vyvolat dojem, že dotčené dovezené produkty splňují všechny požadavky stanovené nařízením 2018/848.

84 Z toho vyplývá, že bez ohledu na závěr učiněný v bodě 80 tohoto rozsudku, aby byl zajištěn užitečný účinek zejména čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) nařízení 2018/848 a zachovány pravomoci, které toto nařízení svěřuje Komisi, musí mít produkty dovezené podle tohoto ustanovení, které mají přístup na unijní trh „jako ekologické produkty“, možnost být označeny logem pro ekologickou produkci třetí země, z níž pocházejí, i když toto logo obsahuje výrazy totožné s výrazy odkazujícími na ekologickou produkci ve smyslu čl. 30 odst. 1 tohoto nařízení a jeho přílohy IV.

85 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět takto:

– Článek 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 nařízení 2018/848 musí být vykládány v tom smyslu, že pro zpracovanou potravinu, která je za podmínek stanovených v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) a čl. 48 odst. 1 tohoto nařízení dovezena ze třetí země s cílem uvést ji na unijní trh jako ekologický produkt, nelze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci a v zásadě ani výrazy odkazující na ekologickou produkci, jestliže tato potravina z důvodu, že obsahuje minerály a vitaminy, které nejsou rostlinného původu, nesplňuje podmínky stanovené v čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) jeho přílohy II.

– Logo pro ekologickou produkci této třetí země však může být pro takovou potravinu v Unii použito, i když toto logo obsahuje výrazy odkazující na ekologickou produkci ve smyslu čl. 30 odst. 1 téhož nařízení a jeho přílohy IV.

Ke druhé a třetí otázce

86 S ohledem na odpověď podanou na první otázku není namístě na druhou a třetí otázku odpovídat.

K nákladům řízení

87 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 30 odst. 2 a čl. 33 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007

musí být vykládány v tom smyslu, že

pro zpracovanou potravinu, která je za podmínek stanovených v čl. 45 odst. 1 písm. b) bodě iii) a čl. 48 odst. 1 tohoto nařízení dovezena ze třetí země s cílem uvést ji na trh v Evropské unii jako ekologický produkt, nelze použít logo Evropské unie pro ekologickou produkci a v zásadě ani výrazy odkazující na ekologickou produkci, jestliže tato potravina z důvodu, že obsahuje minerály a vitaminy, které nejsou rostlinného původu, nesplňuje podmínky stanovené v čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) jeho přílohy II.

Logo pro ekologickou produkci této třetí země však může být pro takovou potravinu v Unii použito, i když toto logo obsahuje výrazy odkazující na ekologickou produkci ve smyslu čl. 30 odst. 1 téhož nařízení a jeho přílohy IV.

Podpisy.